

Dosarul nr. 2r-269/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. M. Țurcan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

DECIZIE

1 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată
„Veronica”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Matlab Mustafayev și
Întreprinderii cu Capital Străin „Globalpharm Company” Societate cu Răspundere
Limitată, reprezentanți de avocatul Sergiu Bejan împotriva Reprezentanței din
Moldova a companiei „World Medicine Limited” și Societății cu Răspundere
Limitată „Veronica” cu privire la constatarea nulității actelor juridice și încasarea
cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în
partea prin care a fost respinsă cererea Societății cu Răspundere Limitată „Veronica”
privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și acordat termen
pentru prezentarea bonului de plată a taxei de stat și

împotriva încheierii din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost restituită cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată
„Veronica”

constată:

La 2 octombrie 2018, Matlab Mustafayev și ÎCS „Globalpharm Company”
SRL, reprezentanți de avocatul Sergiu Bejan au depus cerere de chemare în judecată
împotriva Reprezentanței din Moldova a companiei „World Medicine Limited” și
SRL „Veronica” cu privire la constatarea nulității actelor juridice și încasarea
cheltuielilor de judecată.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 2, 8, 11, 216, 217, 219, 220,
226, 231 Cod civil, art. 48, 49, 62, 72 din Legea nr. 135 din 14 iunie 2007 privind
societățile cu răspundere limitată, art. 166-167 CPC, au solicitat admiterea acțiunii,
constatarea nulității contractului de preluare a datoriei nr. 01/03-2017 și a actului de
preluare a datoriei din 1 martie 2017 încheiate între Reprezentanța din Moldova a
companiei „World Medicine Limited”, ÎCS „Globalpharm Company” SRL și

SRL „Veronica”, încasarea de la SRL „Veronica” și Reprezentanța din Moldova a companiei „World Medicine Limited” în mod solidar în beneficiul ÎCS „Globalpharm Company” SRL a tuturor cheltuielilor de judecată.

La 22 noiembrie 2018, Matlab Mustafayev și ÎCS „Globalpharm Company” SRL, reprezentanți de avocatul Sergiu Bejan au depus cerere de majorare a pretențiilor din acțiune, prin care au solicitat admiterea acesteia, constatarea nulității contractului de prestări a serviciilor de fezabilitate și consultanță nr. 01 din 15 august 2006, a actului de primire-predare nr. 1 din 1 septembrie 2006 și a anexei nr. 1 din 27 iulie 2012 încheiate între SRL „Veronica” și Reprezentanța din Moldova a companiei „World Medicine Limited”.

Prin hotărârea din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admisă acțiunea parțial.

A fost constatată nulitatea contractului de preluare a datoriei nr. 01/03-2017 și a actului de preluare a datoriei din 1 martie 2017 încheiate între Reprezentanța din Moldova a companiei „World Medicine Limited”, ÎCS „Globalpharm Company” SRL și SRL „Veronica”.

A fost constatată nulitatea contractului de prestări a serviciilor de fezabilitate și consultanță nr. 01 din 15 august 2006, a actului de primire-predare nr. 1 din 1 septembrie 2006 și a anexei nr. 1 din 27 iulie 2012 încheiate între SRL „Veronica” și Reprezentanța din Moldova a companiei „World Medicine Limited”.

A fost încasată în mod solidar de la Reprezentanța din Moldova a companiei „World Medicine Limited” și SRL „Veronica” în beneficiul ÎCS „Globalpharm Company” SRL suma de 75400 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca nefondată.

La 8 mai 2019, SRL „Veronica” a declarat apel împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, repunerea în termen a apelului, scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii contestate și trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea SRL „Veronica” de repunere în termenul de declarare a apelului și restituit apelul declarat de SRL „Veronica” pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin decizia din 7 august 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de SRL „Veronica”, casată integral încheierea din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și pronunțată o nouă încheiere prin care a fost admisă cererea SRL „Veronica” cu privire la repunerea în termen a cererii de apel, repusă în termen cererea de apel depusă de SRL „Veronica” împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și remisă cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la faza primirii cererii de apel.

Prin încheierea din 4 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost ridicată de la examinare, în ordine de apel, prezenta cauză civilă și expedită în prima instanță pentru întocmirea hotărârii integrale.

Prin încheierea din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea SRL „Veronica” privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătoriei

Chișinău sediul Centru, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Veronica” și acordat apelantei SRL „Veronica” termen de 20 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivată și a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 37 500 de lei.

A fost explicat apelantei și reprezentantului acesteia că dacă va lichida neajunsurile specificate, pricina civilă va fi examinată în ordine de apel, în caz contrar, se va soluționa chestiunea restituirii cererii de apel.

La 19 noiembrie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, SRL „Veronica” a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, solicitând admiterea apelului declarat la 8 mai 2019, cu pretențiile invocate.

Prin încheierea din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Veronica”.

La 7 aprilie 2020, prin intermediul Oficiului Poștal, SRL „Veronica” a declarat recurs împotriva încheierii din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel și pronunțarea unei noi decizii de admitere a cererii SRL „Veronica” de scutire de la plată a taxei de stat, scutirea SRL „Veronica” de la plată a taxei de stat, remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel la etapa de primire a cererii de apel.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, pe măsură ce SRL „Veronica” nu a recepționat încheierea din 21 ianuarie 2020 și nu dispune de ea nici până la moment.

A precizat că la 19 decembrie 2019, după recepționarea hotărârii integrale a primei instanțe, SRL „Veronica”, cu aviz de recepție, a expediat la Curtea de Apel Chișinău, cererea de apel motivată, prin care a solicitat admiterea apelului declarat de SRL „Veronica” din 8 mai 2019, adică scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Cerința de diligență în acest caz nu poate fi identificată la instanța de apel, având în vedere faptul că aceasta la 21 noiembrie 2019 a avut la cunoștință de apelul motivat și de cerințele acestuia, lăsând acest aspect fără examinare, în același timp, Curtea de Apel a preferat să restituie cererea și să invoce lipsa achitării sau a cererii referitor la taxa de stat.

A remarcat că SRL „Veronica” a fost și este în imposibilitate de a achita taxa de stat, fapt ce a fost invocat solicitând expres scutirea de la achitarea taxei de stat încă la depunerea apelului inițial, la 8 mai 2019 și respectiv, reiterându-l la 19 noiembrie 2019, când a fost depusă cererea de apel motivată.

În acest context, a precizat că potrivit situațiilor financiare pentru perioada anului 2018, SRL „Veronica” în decursul perioadei de gestionare a înregistrat pierdere netă în valoare de 18 149 de lei.

A menționat că același lucru rezultă din situațiile financiare ale SRL „Veronica” pentru perioada anului 2019, care notează la compartimentul „situația de profit și pierdere”, la poziția „profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune”, o pierdere netă în perioada de gestiune în valoare de 33 903 de lei.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 23 ianuarie 2020, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 130 vol. II), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 7 aprilie 2020 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Se va menționa că, deși SRL „Veronica” nu solicită expres anularea încheierii din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în partea prin care a fost respinsă cererea SRL „Veronica” privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și acordat termen pentru prezentarea bonului de plată a taxei de stat în mărime de 37 500 de lei, însă din conținutul cererii de recurs rezultă că recurenta invocă dezacordul său și cu această încheiere în partea menționată.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierilor instanței de apel în partea contestată și restituirea cauzei spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Din actele cauzei se constată că la 8 mai 2019, SRL „Veronica” a declarat apel împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, repunerea în termen a apelului, scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii contestate și trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță (f. d. 183-194 vol. I).

Tot materialele dosarului atestă că prin încheierea din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea SRL „Veronica” de repunere în termenul de declarare a apelului și restituit apelul declarat de SRL „Veronica” pe motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 10-14 vol. II).

Este cert și faptul că prin decizia din 7 august 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de SRL „Veronica”, casată integral încheierea din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și pronunțată o nouă încheiere prin care a fost admisă cererea SRL „Veronica” cu privire la repunerea în termen a cererii de apel, repusă în termen cererea de apel depusă de SRL „Veronica” împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și remisă cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la faza primirii cererii de apel (f. d. 61-67 vol. II).

Prin încheierea din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea SRL „Veronica” privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Veronica” și acordat apelantei SRL „Veronica” termen de 20 zile de la recepționarea încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivată și a bonului de plată a taxei de stat în mărime de 37 500 de lei. A fost explicat apelantei și reprezentantului acesteia că dacă va lichida neajunsurile specificate, pricina civilă va fi examinată în ordine de apel, în caz contrar, se va soluționa chestiunea restituirii cererii de apel (f. d. 89-94 vol. II).

La 19 noiembrie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, SRL „Veronica” a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău sediul Centru, solicitând admiterea apelului declarat la 8 mai 2019, cu pretențiile invocate (f. d. 97-108, 120 vol. II).

Prin încheierea din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de SRL „Veronica”, în legătură cu faptul că apelantul nu a achitat, în termenul indicat de instanța de apel, taxa de stat pentru depunerea apelului (f. d. 126-129 vol. II).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Potrivit art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

Dispozițiile art. 364 alin. (1) CPC, stipulează că cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 83 alin. (1) și (2) CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție mai precizează că, potrivit art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Și articolul 4 alin. (1) din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 3 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze,

complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Așadar, prin prisma acestor prevederi legale, instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel cu privire la respingerea cererii SRL „Veronica” privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și acordarea termenului pentru prezentarea bonului de plată a taxei de stat în mărime de 37 500 de lei, este una nejustificată.

În susținerea opiniei enunțate se va menționa că prin certificatul nr. 040501/01-03/248 din 27 martie 2020 eliberat de BC „EuroCreditBank” SA, se atestă că „Veronica”, la banca respectivă deține patru conturi bancare, pe care a fost aplicat sechestrul prin încheierea nr. 12-51/18 din 3 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani și încheierea nr. 005-82/19 din 10 decembrie 2019 a executorului judecătoresc Anatolie Chiosa.

La fel, din raportul financiar, anexat la cererea de recurs, rezultă că în decursul perioadei de gestiune în anul 2018, persona juridică SRL „Veronica” a înregistrat pierdere netă în mărime de 18 149 de lei, iar în anul 2019 pierderea netă este în mărime de 33 903 de lei, în aceste perioade societatea neavând careva venituri din activitate.

Astfel fiind, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că probele anexate la materialele cauzei demonstrează starea economică precară a SRL „Veronica”, prin urmare și imposibilitatea acesteia de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel în cuantum de 37 500 de lei.

Ca consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că constatarea instanței de apel a faptului că apelanta SRL „Veronica” urmează să achite taxa de stat la depunerea cererii de apel, este prematură, circumstanță ce impune casarea încheierii din 12 noiembrie 2019 a instanței de apel, în partea prin care a fost respinsă cererea SRL „Veronica” privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și acordat termen pentru prezentarea bonului de plată a taxei de stat cu pronunțarea unei noi încheieri de admitere a cererii SRL „Veronica” privind scutirea integrală de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Aceste considerente impun și casarea încheierii din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău prin care cererea de apel a fost restituită apelantei SRL „Veronica”.

Distinct de aceste constatări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de SRL „Veronica”, de a casa încheierea din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în partea prin care a fost respinsă cererea SRL „Veronica” privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și acordat termen pentru prezentarea bonului de plată a taxei de stat și de a pronunța o nouă încheiere prin care a admite cererea SRL „Veronica” privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și a scuti integral SRL „Veronica” de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel.

Or, dreptul la o cale de atac este consfințit și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care, în jurisprudența sa constantă a reiterat că articolul 6 §1 din

Convenție nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță, cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție.

În conformitate cu art. 427 lit. b), c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Veronica”.

Se casează încheierea din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în partea prin care a fost respinsă cererea Societății cu Răspundere Limitată „Veronica” privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel și acordat termen pentru prezentarea bonului de plată a taxei de stat, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Matlab Mustafayev și Întreprinderii cu Capital Străin „Globalpharm Company” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentanți de avocatul Sergiu Bejan împotriva Reprezentanței din Moldova a companiei „World Medicine Limited” și Societății cu Răspundere Limitată „Veronica” cu privire la constatarea nulității actelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată și se pronunță o nouă încheiere prin care:

Se admite cererea Societății cu Răspundere Limitată „Veronica” privind scutirea integrală de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Se scutește integral Societatea cu Răspundere Limitată „Veronica” de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Se remite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel.

Decizia în partea remiterii cauzei la rejudecare nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătoria

Mariana Pitic

Nicolae Craiu